Intitulé : Landsverordening administratieve rechtspraak

Citeertitel: Landsverordening administratieve rechtspraak

Vindplaats : AB 1993 no. 45 (inwtr. AB 1997 no. 33)

Wijzigingen: AB 2003 no. 32; AB 2009 no. 75; AB 2012 no. 54; (inwtr. AB 2013 no. 15)

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder bestuursorgaan: een persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed, met uitzondering van:
a. de wetgevende macht;
b. de Staten;
c. de Algemene Rekenkamer;
d. onafhankelijke, bij de Staatsregeling van Aruba of bij landsverordening ingestelde organen die met rechtspraak zijn belast, voor zover het die rechtspraak betreft;
e. organen op wier handelingen wordt toegezien door een orgaan als bedoeld in onderdeel d, voor zover het deze handelingen betreft;
f. de stembureaus en het hoofdstembureau;
g. de voorzitters, leden, griffiers en secretarissen van de onder a tot en met f genoemde organen, alsmede de uit hun midden gevormde commissies.

Artikel 2

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder beschikking: een op enig rechtsgevolg gericht schriftelijk besluit van een bestuursorgaan.
2. Van het begrip beschikking zijn uitgezonderd:
a. rechtshandelingen naar burgerlijk recht;
b. besluiten van algemene strekking;
c. besluiten waartegen beroep op de onafhankelijke rechter is opengesteld krachtens een andere landsverordening dan de onderhavige;
d. besluiten waarover krachtens wettelijk voorschrift de rechterlijke macht is gehoord;
e. besluiten, genomen op grond van een bepaling van strafrechtelijke aard, voor zover betrekking hebbend op een verdachte of een gevonnist persoon;
f. besluiten, houdende een beoordeling van het kennen of kunnen van iemand die te dier zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst.

Artikel 3

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een beschikking is betrokken.
2. Ten aanzien van rechtspersonen worden als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun

doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

3. Diensten, ambtenaren en daarmee gelijkgestelde personen die onder een bestuursorgaan ressorteren, zijn als zodanig geen belanghebbende in de zin van deze landsverordening.

Artikel 4

In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. het Gerecht: het Gerecht in eerste aanleg van Aruba;
b. het Hof: het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 5

1. In een beschikking wordt vermeld dat binnen zes weken na dagtekening van de beschikking een bezwaarschrift kan worden ingediend bij het bestuursorgaan dat de beschikking heeft gegeven.

2. In afwijking van het eerste lid kan worden vermeld, dat het aan het bestuursorgaan te richten bezwaarschrift moet worden ingediend bij een bepaalde dienst of instelling.

Artikel 6

Indien een bezwaar- of beroepschrift is gericht tegen een landsbesluit, treedt de minister wie de zaak aangaat, als bestuursorgaan op.

Hoofdstuk II

De bezwaarschriftprocedure

§ 1. De bezwaaradviescommissie

Artikel 7

1. Er is een bezwaaradviescommissie, die tot taak heeft bestuursorganen te adviseren over de op bezwaarschriften te nemen beslissingen.

2. De commissie bestaat uit drie of vijf leden, die bij landsbesluit worden benoemd voor een periode van vier jaar. Tevens kunnen bij landsbesluit plaatsvervangende leden worden benoemd voor een periode van vier jaar.

3. De voorzitter en de vice-voorzitter maken geen deel uit van en zijn niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan op welks beschikkingen deze landsverordening van toepassing is. Hetzelfde geldt voor ten minste de helft van het totaal aantal leden en voor hun plaatsvervangers.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld betreffende de financiële tegemoetkoming der leden.

5. Na overleg met de voorzitter voorziet de minister van Justitie in het secretariaat van de commissie.

6. Een lid wordt bij landsbesluit ontslagen:

a. op eigen verzoek;
b. wanneer hij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel hem bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;

c. wanneer hij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;
d. indien hij wegens ziekte of gebreken blijvend ongeschikt geworden is zijn functie te vervullen.

Artikel 8

1. De voorzitter verdeelt de werkzaamheden over de leden; hij kan de voorbereiding van adviezen opdragen aan uit drie leden bestaande subcommissies, waarop artikel 7, derde lid, van overeenkomstige toepassing is.
2. De adviezen van de commissie worden ondertekend door de voorzitter - of, bij zijn afwezigheid, de vice-voorzitter - en de secretaris.
3. De werkwijze wordt overigens bepaald door de bezwaaradviescommissie.

§ 2. Het indienen van een bezwaarschrift

Artikel 9

1. Degene die door een beschikking rechtstreeks in zijn belang is getroffen, kan het bestuursorgaan verzoeken de beschikking in heroverweging te nemen, tenzij deze op bezwaar is genomen.
2. Het uitblijven van een beschikking binnen de bij of krachtens landsverordening gestelde termijn, of, bij gebreke van een zodanige termijn, het uitblijven van een beschikking binnen twaalf weken nadat daartoe door de belanghebbende een verzoek is ingediend, wordt gelijkgesteld met een afwijzende beschikking.
3. Artikel 3, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. Het verzoek schorst niet de werking van de beschikking, tenzij bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Artikel 10

Het verzoek wordt aanhangig gemaakt door indiening van een bezwaarschrift bij het bestuursorgaan dat de beschikking heeft gegeven, of, indien de beschikking zulks overeenkomstig artikel 5, tweede lid, vermeldt, bij de daarbij aangegeven dienst of instelling.

Artikel 11

1. De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na die waarop de beschikking is gedagtekend.
2. Indien het bezwaarschrift evenwel betrekking heeft op het uitblijven van een beschikking, bedraagt de termijn acht weken en gaat hij in op de dag waarop het bestuursorgaan in gebreke raakt, tijdig een beschikking te geven.

Artikel 12

1. Een bezwaarschrift wordt niet-ontvankelijk verklaard indien het is ingediend voordat de termijn is ingegaan of nadat de termijn is verstreken.

2. Deze beslissing wordt, met redenen omkleed, schriftelijk aan de indiener van het bezwaarschrift meegedeeld.

3. Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift blijft niet-ontvankelijkverklaring op die grond achterwege indien de indiener aannemelijk maakt dat hij het geschrift heeft ingediend zo spoedig als dit redelijkerwijs verlangd kon worden en het tegendeel daarvan niet blijkt.

Artikel 13

1. Het bezwaarschrift bevat ten minste:

a. de naam en het adres van de indiener en, indien het bezwaarschrift namens deze door een gemachtigde wordt ingediend, de naam en het adres van de gemachtigde;
b. een aanduiding van de beschikking waartegen het bezwaar zich richt, indien mogelijk onder overlegging van een afschrift daarvan;
c. de gronden waarop het bezwaar berust;
d. de dagtekening van het bezwaarschrift, en
e. een ondertekening door of namens de indiener.

2. Geschiedt de indiening door een gemachtigde die niet als advocaat is ingeschreven bij het Hof, dan wordt tevens de machtiging overgelegd.

Artikel 14

1. Indien niet is voldaan aan enig bij wettelijk voorschrift gesteld vereiste voor het in behandeling nemen van het bezwaarschrift, wordt de indiener door of namens het bestuursorgaan binnen twee weken na de ontvangst van het bezwaarschrift in de gelegenheid gesteld het verzuim binnen een bepaalde termijn te herstellen.

2. Indien het verzuim niet of niet volledig wordt hersteld, kan het bestuursorgaan het bezwaarschrift uiterlijk binnen een week na ontvangst van het antwoord van de indiener of na het verstrijken van de daarvoor gestelde termijn, niet-ontvankelijk verklaren.

3. Deze beslissing wordt, met redenen omkleed, schriftelijk aan de indiener van het bezwaarschrift meegedeeld.

§ 3. Behandeling door de bezwaaradviescommissie

Artikel 15

Tenzij het bestuursorgaan het bezwaarschrift op grond van artikel 12, eerste lid, of artikel 14, tweede lid, niet-ontvankelijk heeft verklaard, stelt het het bezwaarschrift en de daarop betrekking hebbende stukken in handen van de bezwaaradviescommissie:

a. uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het bezwaarschrift, of
b. indien toepassing is gegeven aan artikel 14, eerste lid, uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het antwoord van de indiener of na het verstrijken van de daarvoor gestelde termijn.

Artikel 16

Het bestuursorgaan verstrekt op verzoek van de commissie alle inlichtingen en documenten waarover zij naar haar oordeel, ten behoeve van het uit te brengen advies, dient te beschikken.

Artikel 17

1. De bezwaaradviescommissie nodigt de indiener van het bezwaarschrift en het bestuursorgaan uit voor een hoorzitting; zo nodig worden ook deskundigen en andere belanghebbenden uitgenodigd. Indien de commissie dit wenselijk oordeelt kan het houden van de hoorzitting worden bekendgemaakt in twee of meer in Aruba verschijnende nieuwsbladen. In de uitnodiging of de bekendmaking wordt vermeld waar en wanneer de stukken overeenkomstig artikel 18 ter inzage liggen.
2. De voorzitter kan beslissen dat de hoorzitting met gesloten deuren plaatsvindt.
3. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt.
4. Een hoorzitting kan achterwege blijven:
a. indien het bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is, of
b. indien de indiener van het bezwaarschrift en het bestuursorgaan er naar het oordeel van de commissie redelijkerwijs geen belang bij zullen hebben te worden gehoord.

Artikel 18

1. Voorafgaand aan de hoorzitting worden het bezwaarschrift en de daarop betrekking hebbende stukken gedurende ten minste een week ter inzage gelegd.
2. De commissie kan inzage van stukken voorbehouden aan de wederpartij, voor zover degene die deze heeft overgelegd, van oordeel is dat terinzagelegging ongewenst is.
3. Indien degene die de stukken heeft overgelegd, te kennen heeft gegeven dat er gewichtige bezwaren bestaan tegen kennisneming door de wederpartij, kan de commissie van die stukken slechts dan kennis nemen, indien de wederpartij daartegen geen bezwaar heeft.

Artikel 19

1. De bezwaaradviescommissie brengt het bestuursorgaan advies uit binnen vier weken nadat zij het bezwaarschrift van het bestuursorgaan heeft ontvangen.
2. Indien het redelijkerwijs niet mogelijk is advies uit te brengen binnen de in het eerste lid bedoelde termijn, kan de commissie deze termijn eenmaal met ten hoogste vier weken verlengen. De commissie doet van een zodanige verlenging mededeling aan de indiener van het bezwaarschrift en het bestuursorgaan.
3. Het advies bevat een voorstel voor een door het bestuursorgaan te nemen beslissing en gaat vergezeld van de stukken die de commissie ter beschikking zijn gesteld en van het verslag van de hoorzitting.
4. De commissie stelt de indiener van het bezwaarschrift op de hoogte van de datum waarop het advies is uitgebracht.

§ 4. De beslissing op het bezwaarschrift

Artikel 20

1. Het bestuursorgaan neemt de beslissing op het bezwaarschrift binnen zes weken na de dagtekening van het advies of, indien het advies niet binnen de daarvoor gestelde termijn is ontvangen, binnen zes weken na het verstrijken van die termijn.
2. Indien de indiener van het bezwaarschrift op of na de laatste dag van de termijn daarom verzoekt, wordt hem terstond een afschrift

van de beslissing ter hand gesteld.

Artikel 21

1. De beslissing op het bezwaarschrift wordt met redenen omkleed en gaat vergezeld van een afschrift van het advies van de commissie en van het verslag van de hoorzitting. Indien het advies de redenen voor de beslissing volledig bevat, kan voor de motivering van de beslissing worden volstaan met een verwijzing naar het advies.

2. Indien de beslissing afwijkt van het advies, worden de redenen voor die afwijking vermeld en wordt een afschrift van de beslissing toegezonden aan de bezwaaradviescommissie.

Artikel 22

1. De beslissing op het bezwaarschrift wordt de indiener uiterlijk op de laatste dag van de termijn toegezonden of uitgereikt, onverminderd artikel 20, tweede lid.

2. In de beslissing wordt vermeld dat binnen zes weken na de dagtekening daarvan beroep kan worden ingesteld bij het Gerecht.

3. Andere belanghebbenden van wie het bestuursorgaan redelijkerwijs kan weten dat zij door de beslissing rechtstreeks in hun belang worden getroffen, worden van de beslissing en van de dagtekening daarvan op de hoogte gesteld. Daarbij wordt vermeld dat tegen de beslissing binnen zes weken na de dagtekening daarvan beroep kan worden ingesteld bij het Gerecht.

Hoofdstuk III

Beroep op het Gerecht

§ 1. De toegang tot de rechter

Artikel 23

1. Degene die rechtstreeks in zijn belang is getroffen door een op een bezwaarschrift genomen beslissing als bedoeld in de artikelen 12, eerste lid, 14, tweede lid, of 20, kan daartegen beroep instellen bij het Gerecht.

2. Het uitblijven van een beslissing op een bezwaarschrift binnen de in artikel 20, eerste lid, bedoelde termijn, wordt gelijkgesteld met een afwijzende beslissing.

3. Artikel 3, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Het instellen van beroep schorst niet de werking van de beslissing waartegen het is gericht, tenzij bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Artikel 24

Beroep kan worden ingesteld ter zake dat:

a. de beslissing in strijd is met een algemeen verbindend voorschrift;
b. het bestuursorgaan bij het nemen van de beslissing zijn bevoegdheid kennelijk voor een ander doel heeft gebruikt dan waarvoor die bevoegdheid is gegeven;
c. het bestuursorgaan bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen;
d. de beslissing niet gedragen wordt door de daaraan gegeven motive-

ring;
e. de beslissing in strijd is met een ander in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel van behoorlijk bestuur.

Artikel 25

De griffier van het Gerecht verschaft naar vermogen aan belanghebbenden de inlichtingen die zij voor het instellen van beroep en voor de behandeling van hun zaak behoeven.

§ 2. Het indienen van een beroepschrift

Artikel 26

Het beroep wordt aanhangig gemaakt door indiening van een beroepschrift bij het Gerecht.

Artikel 27

1. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na die waarop de beslissing op het bezwaarschrift is gedagtekend.
2. Indien het beroepschrift evenwel betrekking heeft op het uitblijven van een beslissing op het bezwaarschrift, bedraagt de termijn acht weken en gaat hij in op de dag waarop het bestuursorgaan in gebreke raakt, tijdig op het bezwaarschrift te beslissen.

Artikel 28

1. Een beroepschrift wordt niet-ontvankelijk verklaard indien het is ingediend voordat de termijn is ingegaan of nadat de termijn is verstreken.
2. De beslissing, bedoeld in het eerste lid, wordt, met redenen omkleed, aan de indiener van het beroepschrift meegedeeld.
3. Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend beroepschrift blijft niet-ontvankelijkverklaring op die grond achterwege indien de indiener aannemelijk maakt dat hij het geschrift heeft ingediend zo spoedig als dit redelijkerwijs verlangd kon worden en het tegendeel daarvan niet blijkt.

Artikel 29

1. Het beroepschrift bevat ten minste:
a. de naam en het adres van de indiener en, indien het beroepschrift door een gemachtigde wordt ingediend, de naam en het adres van de gemachtigde;
b. een aanduiding van de beslissing waartegen het beroep zich richt, indien mogelijk onder overlegging van een afschrift van de beslissing en van de daarop betrekking hebbende stukken;
c. de gronden waarop het beroep berust;
d. de dagtekening van het beroepschrift, en
e. een ondertekening door of namens de indiener.
2. Geschiedt de indiening door een gemachtigde die niet als advocaat is ingeschreven bij het Hof, dan wordt tevens de machtiging overgelegd.

Artikel 30

1. Tegelijkertijd met de indiening van het beroepschrift stort de indiener ten behoeve van het Land een recht van Afl. 25,-.
2. De rechter gelast de teruggave van het gestorte bedrag, indien het beroep geheel of gedeeltelijk gegrond wordt verklaard of indien het bestuursorgaan de beslissing ten voordele van de indiener intrekt of wijzigt.
3. Stukken die opgemaakt worden ter voldoening aan de bepalingen van deze landsverordening, zijn vrij van zegel en worden, voor zover zulks vereist is, kosteloos geregistreerd.

Artikel 31

1. Indien niet is voldaan aan enig bij wettelijk voorschrift gesteld vereiste voor het in behandeling nemen van het beroepschrift, wordt de indiener binnen een week na de ontvangst daarvan in de gelegenheid gesteld het verzuim binnen een bepaalde termijn te herstellen.
2. Indien het verzuim niet of niet volledig wordt hersteld, kan het beroepschrift uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het antwoord van de indiener of na het verstrijken van de daarvoor gestelde termijn niet-ontvankelijk worden verklaard.
3. Deze beslissing wordt, met redenen omkleed, schriftelijk aan de indiener van het beroepschrift meegedeeld.

§ 3. Het voorbereidend onderzoek

Artikel 32

Het Gerecht kan onmiddellijk uitspraak doen:
a. indien het beroep kennelijk niet-ontvankelijk is;
b. indien het beroep kennelijk ongegrond is;
c. indien de beslissing waartegen het beroep is gericht, kennelijk niet in stand kan blijven;
d. indien het bestuursorgaan de beslissing heeft ingetrokken of gewijzigd en daarbij kennelijk aan de bezwaren van de belanghebbende tegemoet is gekomen, of
e. indien het bestuursorgaan binnen de gestelde termijn geen verweerschrift heeft ingediend.

Artikel 33

1. De griffier tekent op het beroepschrift de dag van ontvangst aan en zendt een afschrift aan het bestuursorgaan.
2. Het bestuursorgaan verstrekt op verzoek van het Gerecht alle inlichtingen en documenten die het voor de voorbereiding van de zaak nodig acht.
3. Het Gerecht stelt aan het bestuursorgaan een termijn, waarbinnen een verweerschrift kan worden ingediend.
4. De griffier tekent op het verweerschrift de dag van ontvangst aan en zendt een afschrift aan de indiener van het beroepschrift.

Artikel 34

1. Het Gerecht kan bestuursorganen, natuurlijke- en rechtspersonen te allen tijde verzoeken binnen een bepaalde termijn inlichtingen betreffende de zaak te verschaffen.
2. Het Gerecht kan aan deskundigen te allen tijde verzoeken, bin-

nen een bepaalde termijn advies uit te brengen betreffende de zaak. Zo nodig worden zij, in raadkamer, benoemd.

Artikel 35

Het Gerecht kan aan partijen mededelen dat zij binnen een bepaalde termijn nadere geschriften en bewijsstukken kunnen indienen, die zij voor de behandeling van de zaak dienstig achten. Afschrift der geschriften wordt toegezonden aan de wederpartij.

Artikel 36

1. De op de zaak betrekking hebbende stukken worden ter inzage gelegd op de griffie van het Gerecht.
2. Het Gerecht kan inzage van stukken voorbehouden aan de wederpartij, indien degene die deze heeft overgelegd, van oordeel is dat toepassing van het eerste lid ongewenst is.
3. Indien degene die de stukken heeft overgelegd, te kennen heeft gegeven dat er gewichtige bezwaren bestaan tegen kennisneming door de wederpartij, kan het Gerecht van die stukken slechts dan kennis nemen, indien de wederpartij daartegen geen bezwaar heeft.

§ 4. De openbare behandeling

Artikel 37

1. Nadat de dag van de openbare zitting is bepaald, worden de indiener van het beroepschrift en het bestuursorgaan door de griffier schriftelijk opgeroepen. Ook andere belanghebbenden kunnen worden uitgenodigd.
2. Zo nodig worden ook getuigen of deskundigen opgeroepen; de rechter kan bevelen dat zij, indien zij aan de oproeping geen gevolg hebben gegeven, met behulp van de sterke arm voor hem worden gebracht om aan hun verplichting te voldoen.
3. De rechter beslist dat de zitting met gesloten deuren zal plaatsvinden, indien een der partijen dit verzoekt, tenzij de rechter een openbare zitting wenselijk oordeelt om redenen, aan het algemeen belang ontleend.
4. Indien een verzoek als bedoeld in het derde lid, wordt gedaan, wordt het publiek verwijderd en worden de deuren gesloten totdat de verzoekende partij zijn verlangen mondeling heeft toegelicht en aan de andere partij de gelegenheid is gegeven van zijn gevoelen te doen blijken. De rechter beslist onmiddellijk op het verzoek.
5. Een openbare zitting kan, indien partijen daarmee instemmen, achterwege worden gelaten.

Artikel 38

1. Voor de aanvang van de openbare behandeling van een zaak kan de rechter door elk der partijen worden gewraakt op grond van feiten of omstandigheden die het vormen van een onpartijdig oordeel zouden kunnen belemmeren.
2. Op grond van een gevraagde wraking kan de rechter zich verschonen.
3. Indien de rechter de reden van de wraking als juist erkent, onthoudt hij zich van de zaak.
4. Indien hij in de wraking niet berust, vraagt hij zo spoedig mogelijk de beslissing van het Hof.

Artikel 39

Partijen en hun gemachtigden worden in de gelegenheid gesteld het woord te voeren. Daarbij worden geen nieuwe stukken overgelegd, indien de wederpartij of zijn gemachtigde daartegen bezwaar maakt.

Artikel 40

De rechter is bevoegd aan partijen en aan andere belanghebbenden of hun gemachtigden vragen te stellen.

Artikel 41

1. De getuigen zijn verplicht getuigenis af te leggen en de deskundigen zijn verplicht hun diensten als zodanig te verlenen, behoudens verschoning wegens ambts- of beroepsgeheim.
2. Getuigen en deskundigen die ambtshalve zijn opgeroepen of ambtshalve met een opdracht zijn belast, ontvangen uit 's Lands kas een vergoeding, overeenkomstig de bepalingen van het tarief van gerechtskosten en salarissen in burgerlijke zaken.
3. Getuigen en deskundigen die door de betrokken partij voor de zitting zijn opgeroepen, aldaar zijn meegebracht of in verband met een aanhangig geding met een opdracht zijn belast, ontvangen van de betrokken partij vergoeding overeenkomstig het in het tweede lid vermelde tarief. Afwijkende afspraken terzake zijn onverbindend.

Artikel 42

1. De getuigen en deskundigen zullen zich zonder verlof van de rechter niet van een schriftelijk stuk mogen bedienen.
2. De getuigen en deskundigen geven vóór de aanvang van hun verhoor hun namen, voornamen, beroepen en woonplaatsen op, alsmede of zij echtgenoot of bloed- of aanverwant zijn van een der partijen en, zo ja, in welke graad. De getuigen doen, alvorens hun verklaringen af te leggen, in handen van de rechter de eed of belofte, dat zij de gehele waarheid en niets dan de waarheid zullen zeggen. De deskundigen verrichten hun taak onpartijdig en naar beste weten.
3. De rechter kan bevelen, dat bepaalde personen zullen worden gehoord zonder het afleggen van eed of belofte.
4. In ieder geval kunnen slechts buiten ede worden gehoord:
a. zij die de volle ouderdom van vijftien jaren niet hebben bereikt;
b. zij die wegens ziekelijke storing der verstandelijke vermogens onder curatele zijn gesteld of op rechterlijke machtiging in bewaring zijn gesteld.

Artikel 43

Partijen en andere belanghebbenden of hun gemachtigden worden in de gelegenheid gesteld het woord te voeren naar aanleiding van hetgeen door anderen naar voren is gebracht.

Artikel 44

Indien bezichtiging ter plaatse wenselijk is, wordt aan het Gerecht daartoe de nodige medewerking verleend.

Artikel 45

De rechter kan beslissen dat een nader onderzoek of een hernieuwde behandeling nodig is; de bepalingen van dit hoofdstuk zijn voor zover nodig van overeenkomstige toepassing.

Artikel 46

Alle ter behandeling voorkomende geschillen betreffende de wijze van behandeling van de zaak aldaar, worden door de rechter beslist.

§ 5. De uitspraak

Artikel 47

1. De rechter grondt zijn uitspraak uitsluitend op hetgeen ter zitting is gebleken, op het verslag van de bezichtiging ter plaatse en op de stukken waarvan hij overeenkomstig de artikelen 36 en 39 kennis kan nemen.
2. De uitspraak is gemotiveerd.
3. Indien de uitspraak inhoudt de gehele of gedeeltelijke vernietiging van een beslissing op grond van artikel 24, onderdeel e, wordt daarin aangewezen met welk beginsel het besluit in strijd is geoordeeld.
4. Zo nodig kan de rechter zelf in de zaak voorzien.

Artikel 48

De rechter treedt niet in de beoordeling van de verenigbaarheid van een beslissing met de Samenwerkingsregeling Nederlandse Antillen en Aruba.

Artikel 49

1. De uitspraak wordt zo spoedig mogelijk in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van de griffier.
2. Van de uitspraak zendt de griffier onverwijld kosteloos een door hem getekend afschrift aan partijen en aan de belanghebbenden die tijdens de openbare behandeling het woord hebben gevoerd.

Artikel 50
(vervallen)

§ 6. De gevolgen van de uitspraak

Artikel 51

1. Indien de uitspraak strekt tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de beslissing, neemt het bestuursorgaan zo spoedig mogelijk een nieuwe beslissing met inachtneming van de uitspraak van de rechter, tenzij artikel 47, vierde lid, is toegepast.
2. De rechter stelt daarvoor een termijn.

Artikel 52

1. De rechter kan bepalen dat de gevolgen van de vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven.
2. De rechter kan tevens bepalen dat het bestuursorgaan wordt

verplicht tot betaling van een vergoeding aan de wederpartij. De tenuitvoerlegging kan geschieden overeenkomstig Boek 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba.

Artikel 53

1. Indien het bestuursorgaan niet binnen de daarvoor gestelde termijn voldoet aan artikel 51, kan de wederpartij bij het Gerecht een verzoek indienen tot toekenning van een vergoeding ten laste van het Land dan wel een verzoek om het bestuursorgaan te verplichten alsnog gevolg te geven aan de uitspraak.
2. Bij de beslissing op dit verzoek kan worden bepaald dat het bestuursorgaan aan de wederpartij een dwangsom verbeurt voor iedere dag dat het in gebreke blijft aan de beslissing te voldoen. De tenuitvoerlegging kan geschieden overeenkomstig Boek 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba.

Hoofdstuk IV

Hoger beroep

Artikel 53a

Tegen een uitspraak van het Gerecht inzake beroep tegen een bezwaarschrift staat hoger beroep open bij het Hof.

Artikel 53b

Het hoger beroep wordt ingesteld binnen zes weken na de dag waarop de beslissing op het beroep is gedagtekend. De instelling van het hoger beroep geschiedt door indiening bij de griffie van het Gerecht van een aan het Hof gericht beroepschrift.

Artikel 53c

1. De artikelen 23, vierde lid, 24, 25, 28, 29, 30, tweede en derde lid, 31, 32, onderdelen d en e, en 33 tot en met 49 zijn op het hoger beroep van overeenkomstige toepassing.
2. Het aan het Land verschuldigde recht voor het instellen van hoger beroep bedraagt het drievoudige van het bedrag, genoemd in artikel 30, eerste lid.

Artikel 53d

1. Het Hof bevestigt de uitspraak van het Gerecht, hetzij met overneming, hetzij met verbetering van de gronden, of doet, met gehele of gedeeltelijke vernietiging van de uitspraak, hetgeen het Gerecht had behoren te doen.
2. Indien het Gerecht de niet-ontvankelijkheid heeft uitgesproken en het Hof deze uitspraak vernietigt met een ontvankelijkheidsverklaring, wordt het beroepschrift naar het Gerecht terugverwezen om te worden hervat in de stand waarin de behandeling zich bevond. Tegen de nieuwe uitspraak van het Gerecht staat, met inachtneming van artikel 53b, hoger beroep open.
3. Het Hof kan de terugverwijzing, bedoeld in het tweede lid, achterwege laten, indien het beroepschrift kennelijk gegrond of kennelijk ongegrond is.

Hoofdstuk V

Schorsing en voorlopige voorziening

Artikel 54

1. Indien krachtens deze landsverordening een bezwaar- of beroepschrift aanhangig is, kan de indiener daarvan aan het Gerecht verzoeken de beschikking onderscheidenlijk de beslissing op het bezwaarschrift te schorsen op grond, dat de uitvoering daarvan voor betrokkene een onevenredig nadeel met zich mee zou brengen in verhouding tot het door een onmiddellijke uitvoering te dienen belang.

2. Ook kan op zijn verzoek een voorlopige voorziening worden getroffen ter voorkoming van nadeel als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 55

Op de indiening van en de beslissing op een verzoek als bedoeld in artikel 54, zijn de artikelen 29 tot en met 50 van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de artikelen 32, 33, derde en vierde lid, 45 en 47, derde en vierde lid.

Artikel 56

Het Gerecht kan bepalen dat het bestuursorgaan, indien of zolang het niet aan een in de uitspraak vervatte voorlopige voorziening voldoet, aan de verzoeker een bij de uitspraak vast te stellen dwangsom verbeurt. De tenuitvoerlegging kan geschieden overeenkomstig Boek 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba.

Artikel 57

De rechter kan, met instemming der partijen of indien zich een geval voordoet als bedoeld in artikel 32, onderdelen a tot en met d, tevens einduitspraak in het geschil doen; daarop zijn de artikelen 47 tot en met 50 van toepassing.

Hoofdstuk VI

Toepasselijkheid op andere regelingen van administratieve rechtspraak

Artikel 60

Indien krachtens een wettelijk voorschrift tegen een besluit of handeling van een bestuursorgaan beroep openstaat op de rechterlijke macht, het Gerecht of het Hof, is Hoofdstuk III van deze landsverordening voor zoveel nodig van overeenkomstige toepassing, voor zover de desbetreffende wettelijke regeling of de aard van de desbetreffende aangelegenheid zich daartegen niet verzet.

Hoofdstuk VII

Slotbepaling

Artikel 61

1. De datum van inwerkingtreding van deze landsverordening wordt vastgesteld in een landsverordening waarin tevens het invoerings- en

overgangsrecht van de onderhavige landsverordening wordt geregeld.

2. Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening administratieve rechtspraak.